
VERKLARING VAN STRAATSBURG

Ruim 2000 sociale ondernemers en aanhangers van sociaal ondernemerschap, die samen de rijke verscheidenheid van de sociale economie vertegenwoordigden, zijn op 16 en 17 januari 2014 in Straatsburg aan de slag gegaan om zich een mening over sociaal ondernemerschap te vormen. Volgens hen moeten sociale ondernemingen een grotere rol gaan spelen voor de toekomst van Europa. Ook hebben zij nieuwe ideeën en acties aangedragen waardoor het potentieel van sociale ondernemingen voor slimme, duurzame en inclusieve groei beter kan worden benut.

WAT SOCIALE ONDERNEMERS DOEN VOOR EUROPA

Het economisch en sociaal model van Europa is aan vernieuwing toe. Wat Europa nodig heeft, is groei, maar dan een groei die billijker en groener is en beter verankerd in lokale leefgemeenschappen. Er is behoefte aan een model waarin sociale samenhang wordt opgevat als een daadwerkelijke bron van welvaart voor iedereen.

Sociale ondernemingen worden overal in Europa gezien als katalysator van sociale en economische samenhang, omdat hun inbreng bijdraagt aan de ontwikkeling van een veelzijdige en veerkrachtige sociale markteconomie. Voortbouwend op een lange traditie van sociale economie, zijn sociale ondernemers ook aandrijvers van verandering: zij dragen innoverende oplossingen aan voor de grote uitdagingen waarvoor Europa is komen te staan. Sociale ondernemers dienen het algemeen belang, scheppen werkgelegenheid, leveren vernieuwende producten en diensten en komen op voor een duurzamere economie. Sociale ondernemers gaan uit van waarden als solidariteit en mondigheid en bieden kansen en hoop voor de toekomst.

Sociale ondernemingen bestaan in tal van vormen en maten en hebben rechtsposities die overal in Europa weer anders zijn. Volgens het door de Commissie gelanceerde "Initiatief voor sociaal ondernemerschap" (SBI¹) hebben sociale ondernemers de volgende gemeenschappelijke kenmerken:

- zij genereren inkomsten door handel
- zij hebben een sociaal of maatschappijgericht doel (het algemeen nut) als beweegreden voor hun economische bedrijvigheid, vaak gekoppeld aan een hoge mate van sociale innovatie
- hun winsten wordt meestal geïnvesteerd om dit sociale doel te verwezenlijken
- hun manier van werken of hun eigendomssysteem weerspiegelt hun streven naar een democratisch bestuur, participatie of sociale rechtvaardigheid.

Sociale ondernemingen bieden een model voor de 21ste eeuw waarin wat nodig is op financieel, sociaal, cultureel en milieugebied, evenwichtig wordt gedoseerd. Sociale ondernemers zijn, zowel individueel als in groepsverband, uit op verandering en hebben één groot ideaal: mensen en leefgemeenschappen een beter leven bieden.

1

http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_nl.htm

En het werkt! Sociale ondernemingen doen het goed. Overal in Europa hebben burgers baat bij sociale ondernemingen. In deze tijden van economische crisis, met alle problemen van dien (de vergrijzing, de jeugdwerkloosheid, de klimaatverandering en de toenemende ongelijkheden) heeft Europa méér sociale ondernemingen nodig.

EEN OPROEP OM HET POTENTIEEL VAN SOCIALE ONDERNEMINGEN BETER TE BENUTTEN

Regeringen en openbare instanties beginnen oog te krijgen voor wat sociaal ondernemerschap in zijn mars heeft. In veel lidstaten en regio's worden maatregelen genomen om sociaal ondernemerschap te stimuleren. Met het SBI heeft de EU de eerste stap in de goede richting gezet, nl. om een gunstig klimaat voor sociale ondernemingen te creëren. Maar de vaart moet erin worden gehouden. Daartoe is het volgende nodig:

- 1. De EU moet een vervolg geven aan alle maatregelen van het SBI. Aan het SBI zou een tweede fase moeten worden toegevoegd. In die tweede fase zou de draagwijdte van het SBI moeten worden uitgebreid en zou nog meer moeten worden samengewerkt met lidstaten, regionale en lokale overheden, maatschappelijke organisaties en prominente spelers t.a.v. de randvoorwaarden voor sociaal ondernemerschap.*
- 2. Het Europees Economisch en Sociaal Comité, de nieuwe Commissie (met een diensten overkoepelende structuur) en het nieuwe Europees Parlement moeten zich deze doelstelling eigen maken en gevolg geven aan de aanbevelingen van "Straatsburg".*
- 3. De EU, de lidstaten en regionale en lokale overheden moeten zich samen nog meer gaan inzetten voor sociaal ondernemerschap en een nieuw beleid maken om op lokale omstandigheden afgestemd sociaal ondernemerschap te ondersteunen.*
- 4. De Commissie moet haar toezegging om een gunstig klimaat voor sociaal ondernemerschap te creëren realiseren in haar beleid.*
- 5. De lidstaten, regionale en lokale overheden moeten, samen met de sociale ondernemers,, sociaal ondernemerschap zo veel mogelijk bevorderen en sociale ondernemers helpen om capaciteit op te bouwen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een rechtskader, toegang tot financiering, steun voor startende en zich verder ontwikkelende ondernemingen, opleiding en educatie, en overheidsopdrachten.*
- 6. De instellingen van de EU en de lidstaten moeten sociale ondernemingen een grotere rol laten spelen in structurele hervormingen waarmee een uitweg uit de crisis wordt gezocht, vooral in gebieden waar de sociale economie nog maar nauwelijks van de grond is gekomen.*
- 7. De Commissie, de lidstaten en de regio's moeten ervoor zorgen dat sociale ondernemingen vaker over de grenzen heen samenwerken om zowel kennis als voorbeelden van geslaagde methoden uit te wisselen. Ook moeten alle overheidsinstanties onderling beter gaan samenwerken en hun vermogen vergroten om sociale ondernemingen te helpen groeien.*
- 8. Zowel de overheids- als de particuliere sector moeten een volledige reeks van geschikte financieringsinstrumenten en bemiddelaars ontwikkelen waarmee sociale ondernemingen tijdens hun hele levenscyclus kunnen worden geholpen.*
- 9. Sociale ondernemingen hebben steeds meer behoefte aan onderzoek en statistieken om hun sector meer bekendheid en zichtbaarheid te geven en om beleidsmakers en het grote publiek meer inzicht te verschaffen in wat een sociale onderneming nu eigenlijk is.*
- 10. In dit nieuwe Europa moet vanuit een breder perspectief naar groei en waardecreatie worden gekeken. Bij verslaggeving over sociaaleconomische vooruitgang moeten ook sociale indicatoren in aanmerking worden genomen en moet worden aangetoond dat de gemaakte vorderingen gunstig hebben uitgewerkt op de samenleving.*